

Is then a wise man not a prophet

אטו חכם לאו נביא הוא –

OVERVIEW

stated that from the day the ביהמ"ק was destroyed נבואה was taken away from the נביאים and given to the חכמים. The גמרא understood this to imply that the נביא were not חכמים, and so the גמרא asked נביא לאו נביא היא, cannot the אטו חכם, also be a חכם?!¹ Our תוספות cites and explains a similar mystifying statement.

asks: תוספות

ואם תאמר בפרק בן סורר (סנהדרין דף עה,א) דקאמר –

And if you will say; in פרק בן סורר where the גמרא states -

משחרב בית המקדש ניטל טעם ביאה וניתן לעוברי עבירה –

From when the ביהמ"ק was destroyed the טעם ביאה was taken away and given over to the transgressors. This concludes the citation of that גמרא. The גמרא there -

תקשי ליה נמי² אטו קודם שנחרב לא הוה להו טעם ביאה לעוברי עבירה –

Should have also asked, is it then that before the destruction, the עוברי עבירה did not have טעם ביאה; proves that they had טעם ביאה even before the חורבן -

הא מפיק ליה מדכתיב מים גנובים ימתקו³ (משלי ט)⁴ כדפריך הכא –

For the גמרא there derives that עוברי עבירה have טעם ביאה, since it is written. 'Stolen waters are sweetened', so the גמרא should have asked the same אטו קודם as the גמרא asks here regarding נבואה וכו'!

answers: תוספות

ויש לומר דאיכא לשנויי התם כדמשני הכא –

And one can say; that we can answer there like the גמרא answers here (that it was taken away from the נביאים, but not from the חכמים [who were (or were not) נביאים], similarly there we can say) -

ניטל טעם ביאה ומעוברי עבירה לא ניטלה ולא חש להקשות⁵ בכל מקום:

The עוברי עבירה was taken from the general populace however from the עוברי עבירה it was not taken away (they continue to have it). And the גמרא was not concerned to ask this question everywhere this type of statement was made.

[ועיין עוד תוספות גיטין עב,א דיבור המתחיל ומשום וכולי]:

¹ רש"י ד"ה אטו. See

² The inference there (as it is here) is that before the חורבן the עוברי עבירה had no טעם ביאה.

³ 'הלחם אשר הוא אוכל'. The word לחם is used euphemistically as in 'הלחם אשר הוא אוכל'. reads: משלי ט,יז

⁴ The פסוק is referring to all times; there is no mention of החורבן.

⁵ Once the answer is given here, we know to apply it elsewhere where similar statements are made.

SUMMARY

The statement 'מיום שחרב ביהמ"ק ניטלה וכו' means it was taken away from one group but it remained by the other specified group (such as חכמים or עוברי עבירה).

THINKING IT OVER

Seemingly we can distinguish between our גמרא (where it states נטלה נבואה מן נביאים וניתנה לעוברי עבירה) and the גמרא in סנהדרין (which states נטלה נבואה מן נביאים וניתנה לחכמים). In our גמרא it states clearly that the נבואה was taken away from the נביאים and given to the חכמים (who are different from the נביאים) indicating that נביאים are not חכמים, and that the חכמים did not have נבואה previously; only the נביאים had. However the גמרא in סנהדרין states נטלה נבואה מן נביאים וניתנה לעוברי עבירה (from everybody) meaning that everyone had a נבואה (including the עוברי עבירה) and it was given to the עוברי עבירה, but it does not mean that they did not have it previously!⁶

⁶ Perhaps (ע"ד הצחות) it may mean that the total amount of נבואה which was distributed universally, all of that was given over to the עוברי עבירה; they had even more than before the חורבן, because they were given everyone's נבואה.